

БӨЛІМ: БАСТАУЫШ СЫНЫП

Жер сферасы дегеніміз не?

ЖАРИЯЛАНДЫ
18.02.2020

СІЛТЕМЕ
<https://bilimgger.kz/55498/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Алматы облысы, Талдықорған қаласы,

«Өтенай ауылы МДШО бар № 21 орта мектеп КММ-нің»

бастауыш сынып мұғалімі Кульчикова Асия Бахытжановна

Пән: Жаратылыстану	Мектеп: № 21 ОМ	
Күні: 19.04.2019	Мұғалімнің аты-жөні: Кульчикова Асия Бахытжановна	
Сынып: 3	Қатысқандар саны:	Қатыспағандар саны:
Узақ мерзімді жоспар бөлімі: 4-бөлім «Жер және ғарыш»		
Ортақ тақырып: «Атақты тұлғалар»		
Бөлімше: Жер		
Сабақ тақырыбы	Жер сфералары дегеніміз не?	
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графикалық кескіндеу	
Сабақ мақсаттары	Барлық оқушылар: Жер қабықтарын сипаттау, неден тұратынын атау; Көптеген оқушылар: Жер сферасының әр қабатының ерекшелігін анықтау, графикалық кескіндеуді түсіну; Кейбір оқушылар: Жер сферасының ерекшеліктерін диаграмманы пайдаланып қорытындылау, модель құрастыру;	
Ойлау дағдыларының деңгейі	<ul style="list-style-type: none"> Білу Түсіну Қолдану Жинақтау 	
Бағалау критерийлері	<ul style="list-style-type: none"> Жер қабықтарының түрлерін атап, неден тұратынын айтады; Жердің әр қабатындағы ерекшелігін анықтап, графикалық кескінмен жұмыс жасап көрсетеді; Жер сферасының ерекшеліктерін диаграмманы пайдаланып қорытындылайды; 	
Тілдік мақсаттар	-Жер сфераларының өздеріне тән ерекшеліктерін сипаттап атай алады; Пәндік лексика және терминология Сфера-Сфера- Атмосфера-Атмосфера Гидросфера-Гидросфера Биосфера-Биосфера Диалог/жазуға арналған пайдалы сөздер мен тіркестер: Талқылауға арналған сұрақтар: Сфера дегеніміз не? Жер сферасының түрлері қандай? Жер сферасының әр қабаты неден тұрады? Жер сфераларын қалай графикалық кескіндеуге болады?	
Құндылықтарды дарыту	Осы сабақта оқушыларды сын тұрғысынан ойлауға, шығармашылыққа дағдыландыру.Топта жұмыс істеу, жауапкершілік пен көшбасшылық құндылықтарын арттыру.	
Пәнаралық байланыстар	Дүниетану (Табиғатпен байланысты) Музыка, Дене шынықтыру (Сергіту сәті)	
АКТ қолдану дағдылары	Ақпарат көзімен және ресурспен жұмыс істеу	
Бастапқы білім	Жердің шар тәріздес екенін біледі. Жердің пішінін өзіне тән қасиеттерін атап бере алады.	
Сабақ барысы		
Сабақтың жоспарланған кезеңдері	Сабақтағы жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар

<p>Сабақтың басы 5 минут</p>	<p>Психологиялық ахуал Шаттық шеңберін құрғызып, оқушыларға бір-біріне жақсы тілектерін айтады. «Жедел жауап» бойынша оқушылардың өсімдіктер мен жануарлар туралы, өлі және тірі табиғат туралы білімдерін тексеру. 1. Табиғат дегеніміз не? 2. Жанды табиғаттың жансыз табиғаттан ерекшелігі қандай? 3. Қандай өсімдіктерді білесің? 4. Үйіңде қандай жануарлар бар? Ал таныстарыңда ше? Оқушыларды түстермен топтарға бөлу: ақ, жасыл, қоңыр және көк. Оқушылар әр түрлі түстерді таңдап алады. Таңдаған түстері бойынша 4-топқа, яғни, I топ – Ақ түстер (Атмосфера) II топ – Жасыл түстер (Биосфера) III топ – Қоңыр түстер (Литосфера) IV топ – Көк түстер (Гидросфера) болып бөлінеді. Сабақтың тақырыбы және оқу мақсатымен таныстырылады. Бүгінгі сабақта жер сферасының түрлерімен, оның әр қабығының нысандарымен танысатындары хабарлап айтылады.</p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 40px;"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <p>Түсті қағаздар</p>								
<p>Сабақтың ортасы Жаңа сабақ. 18 мин Постер құру</p>	<p>1. Тапсырма. (Т.Ж.) Белсенді оқу: «Түсіндіру және сипаттау» Белсенді әдісі: «Кластер» Саралау тәсілі: «Дереккөздер» Әр топқа өз топтарының атаулары бойынша дереккөздерден алынған қысқаша мағлұмат беріледі. I топ – Ақ түстер (Атмосфера) (atmos-бу, ауа), II топ – Жасыл түстер (Биосфера) (грек сөзі Bios – тіршілік) III топ – Қоңыр түстер (Литосфера) (lithos – тас), IV топ – Көк түстер (Гидросфера) (hydro – су) Әр топ өздерінің атауларын постер арқылы түсіндіріп шығады.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Бағалау критерийлері</th> <th>Дискриптор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Жер қабықтарының түрлерін атап, неден тұратынын айтады;</td> <td>Жер сферасының түрлерін атайды</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Жер сферасының әр қабаты неден тұратынын айтады</td> </tr> </tbody> </table> <p>ҚБ: Жер сферасының нысаны «Мөлдір су» әдісімен бағалаймын.</p> <p>Толық жауап Толық емес Қалыпты</p>	Бағалау критерийлері	Дискриптор	Жер қабықтарының түрлерін атап, неден тұратынын айтады;	Жер сферасының түрлерін атайды		Жер сферасының әр қабаты неден тұратынын айтады	<p>https://kk.wikipedia.org/wiki/Жер https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B8%D0%BE%D1%81%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B0</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=HlglyOGXNew биосфера жайлы көрсетілім, жас ерекшелігіне сай іріктеу қажет</p>		
Бағалау критерийлері	Дискриптор									
Жер қабықтарының түрлерін атап, неден тұратынын айтады;	Жер сферасының түрлерін атайды									
	Жер сферасының әр қабаты неден тұратынын айтады									
<p>5 минут</p> <p>2 минут</p>	<p>2. Тапсырма. (Ж.Ж.) Белсенді оқу: «Көрсету және модельдеу» Белсенді әдісі: «Кесте құру» Саралау тәсілі: «Тапсырма» Оқушыларға әртүрлі суреттер беріледі. Сол суреттің ішінен жер сфераларының ерекшеліктеріне сәйкес суреттерді топтастырып, графикалық кескінге жабыстырып шығады.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Бағалау критерийлері</th> <th>Дискриптор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Жердің әр қабығындағы ерекшелігін анықтап, графикалық кескінмен жұмыс жасап көрсетеді;</td> <td>Жер сферасының әр қабатындағы ерекшелігін анықтайды</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Графикалық кескінмен жұмыс жасайды</td> </tr> </tbody> </table> <p>ҚБ: Жер сферасының нысаны «Тау» әдісімен бағалау Шың Тау Төбешік Толық жауап Толық емес Қалыпты</p> <p>Сергіту сәті. Орнымыздан тұрайық, Алқанды соғайық, Иіліп бір оңға, Иіліп бір солға, Жоғары-төмен қараймыз, Бір отырып, бір тұрып Орнымызды табайық.</p>	Бағалау критерийлері	Дискриптор	Жердің әр қабығындағы ерекшелігін анықтап, графикалық кескінмен жұмыс жасап көрсетеді;	Жер сферасының әр қабатындағы ерекшелігін анықтайды		Графикалық кескінмен жұмыс жасайды	<p>Жануар, өсімдік, кітап су, мұхит, тас, тау, құс, балмұздақ, аспан, балық, киім, сумка, , қалам, ағаш, т.б. суреттер</p>		
Бағалау критерийлері	Дискриптор									
Жердің әр қабығындағы ерекшелігін анықтап, графикалық кескінмен жұмыс жасап көрсетеді;	Жер сферасының әр қабатындағы ерекшелігін анықтайды									
	Графикалық кескінмен жұмыс жасайды									

<p>5 минут</p>	<p>3. Тапсырма. (Ө.Ж.) Белсенді оқу: «Қорытынды жасау және есте сақтау» Белсенді әдісі: «Венн диаграмма» Саралау тәсілі: «Қорытынды» Оқушылар бүгінгі тақырыпқа байланысты Венн диаграммасын сызады. Әр жер қабығының ерекшелігін жазады, ортағын табады. Сызған диаграммасын талдап, түсіндіріп шығады.</p> <table border="1" data-bbox="325 331 746 517"> <thead> <tr> <th data-bbox="325 331 491 371">Бағалау критерийлері</th> <th data-bbox="491 331 746 371">Дискриптор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="325 371 491 412">Жер сферасының ерекшеліктерін диаграмманы пайдаланып қорытындылайды;</td> <td data-bbox="491 371 746 412">Венн диаграммасына жер қабығының нысандарын жазады</td> </tr> <tr> <td data-bbox="325 412 491 452"></td> <td data-bbox="491 412 746 452">Жер сферасының ортақ ерекшеліктерін табады</td> </tr> <tr> <td data-bbox="325 452 491 517"></td> <td data-bbox="491 452 746 517">Венн диаграммасын пайдаланып Жер сферасының ерекшеліктерін түсіндіреді</td> </tr> </tbody> </table> <p>ҚБ: «Шартты белгі» әдісімен бағалау</p> <div data-bbox="325 568 746 600"> ☐ _____ </div> <p>Толық жауап Толық емес жауап Қалыпты жауап</p>	Бағалау критерийлері	Дискриптор	Жер сферасының ерекшеліктерін диаграмманы пайдаланып қорытындылайды;	Венн диаграммасына жер қабығының нысандарын жазады		Жер сферасының ортақ ерекшеліктерін табады		Венн диаграммасын пайдаланып Жер сферасының ерекшеліктерін түсіндіреді	
Бағалау критерийлері	Дискриптор									
Жер сферасының ерекшеліктерін диаграмманы пайдаланып қорытындылайды;	Венн диаграммасына жер қабығының нысандарын жазады									
	Жер сферасының ортақ ерекшеліктерін табады									
	Венн диаграммасын пайдаланып Жер сферасының ерекшеліктерін түсіндіреді									
<p>Сабактың соңы Қорытынды 5 мин</p>	<p>Кері байланыс: «Желкенді кеме» әдісі арқылы оқушылар өздерін бағалайды.</p>									
<p>Саралау - оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндет қоюды жоспарлап отырсыз?</p>	<p>Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?</p>	<p>Денсаулық және қауіпсіздік техникасының сақталуы</p>								

<p>1-тапсырмада топтық жұмыс беріледі. Саралаудың «дереккөздер» тәсілі арқылы оқушыларды дереккөздермен жұмыс істей алуға жетелеймін. Мұнда, оқушылар бірігіп баспадан шыққан мәліметтерді «Кластер» әдісімен постер құрып, бір-біріне жер сферасының түрлерін, оның әр қабатының ерекшеліктерін түсіндіріп айтады.</p> <p>2-тапсырмада жұптық жұмысты беріледі. Саралаудың «тапсырма» тәсілін алдым. Мұнда, білім деңгейі әртүрлі оқушыларға арналған тапсырма беріледі. «Кесте құру» әдісіне сүйеніп, иллюстрациялық суреттерді пайдаланып, графикалық кескінді құрастырады. Тапсырманы орындау барысында әр оқушының ойлау деңгейі ескеріліп, әр оқушыға өз мүмкіндігі бойынша түсіндіремін. Кейбір оқушыларға қажеттігіне қарай көмектесемін.</p> <p>3-тапсырмада өзіндік жұмыс алдым. Саралаудың «қорытынды» тәсілін алдым. «Венн диаграмма» әдісі арқылы барлық оқушыларға бағытталған нұсқау беремін. Оқушылар жер сферасының әр қабығының ортағын тауып, түсіндіреді. Өздерінің мықты және әлсіз тұстарына қарай жауап беруге мүмкіндік алады.</p> <p>1. Көмекті қажет етпейтін оқушылар: Венн диаграммасын қолдана отырып, жер сферасының барлық қабығының құрамын талқылайды, барлық сфералардың ортағы тіршік көзі екенін түсіндіреді алады.</p> <p>2. Көмекті орташа қажет ететін оқушылар: Графикалық кескінді қолдана отырып, жер сферасының ерекшеліктерін талдайды.</p> <p>3. Көмекті қажет ететін оқушылар: Сфера сөзінің мағынасын түсінеді. Жер сферасының түрлерін және оның әр қабығы неден тұратынын біледі.</p>	<p>1-тапсырмада оқушылардың қызығушылығын ояту, оларды ынталандыру мақсатында Жер сферасының нысаны «Мөлдір су» әдісі бойынша бағалаймын.</p> <p>— Толық жауап</p> <p>— Толық емес жауап</p> <p>— Қалыпты жауап</p> <p>2-тапсырмада оқушының алға ілгеруін анықтау мақсатында Жер сферасының нысаны «Тау» әдісі бойынша бағалаймын. Шың</p> <p>— Толық жауап</p> <p>Тау</p> <p>— Толық емес жауап</p> <p>Төбешік</p> <p>— Қалыпты жауап</p> <p>3-тапсырмада оқушылардың оқу жетістіктерін анықтау мақсатында «Шартты белгі» әдісі бойынша бағалаймын.</p> <p>— Толық жауап</p> <p>— Толық емес жауап</p> <p>— Қалыпты жауап</p>	<p>— Сергіту жаттығуын жүгізу</p> <p>— Партада дұрыс отыру</p>
<p>Сабақ бойынша рефлексия Сабақ мақсаттары /оқу мақсаттары дұрыс қойылған ба? Оқушылардың барлығыОМ қол жеткізді ме? Жеткізбесе, неліктен? Сабақта саралау дұрыс жүргізілді ме? Сабақтың уақыттық кезеңдері сақталды ма? Сабақ жоспарынан қандай ауытқулар болды, неліктен?</p>	<p>Қалыптастырушы бағалау — Бұл бағалау сабақ туралы өз пікіріңізді білдіру үшін пайдаланыңыз. Өз сабағыңыз туралы сол жақ бағанда берілген сұрақтарға жауап беріңіз.</p>	<p>Сабақтың мақсаты, оқу мақсаты дұрыс қойылды. Бағалау критерийлеріне дискрипторлар құрылды. Оқушылар сабақ барысында оқу мақсатына сай көптеген мәліметтермен танысады. Сабақта саралау дұрыс жүргізілді, уақыттық кезеңдері толық қамтылды. Сабақ жоспарынан ауытқулар болмайды, себебі сабақ белсенді өтеді деп ойлаймын.</p>
<p>Жалпы баға</p> <p>Сабақтың жақсы өткен екі аспектісі (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланңыз)?</p> <p>1: Сабақта түсінгенім иллюстрациялық суреттермен графикалық кестені толтырулары тиімді болады.</p> <p>2: Сабақ барысында дереккөзден алынған мәліметті постер құру арқылы бір-біріне түсіндіріп шығуы.</p> <p>Сабақты жақсартуға не ықпал ете алады (оқыту туралы да, оқу туралы да ойланңыз)?</p> <p>1: Сабақ барысында әр тапсырмадан кейін оқушыларды ынталандыру үшін бағаланатын қалыптастырушы бағалау.</p> <p>2: Сабақ бойынша оқушылардың берген рефлексиясы.</p> <p>Сабақ барысында сынып туралы немесе жекелеген оқушылардың жетістік/қиындықтары туралы нені білдім, келесі сабақтарда неге көңіл бөлу қажет?</p>		

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.